

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019 –

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.

B1.

α. Σ

β. Λ

γ. Σ

δ. Σ

ε. Λ

B2. α. «... δεν ξεχνώ τη διδαχή του Καρλ Πόπερ ...», «Στο έργο του Φιλοσοφία της Ιστορίας ο Χέγκελ χαρακτήρισε την Ιστορία ως «απέραντο σφαγείο».

β. Στην πρώτη περίπτωση ο συγγραφέας επικαλείται τον φιλόσοφο Καρλ Πόπερ, για να ενισχύσει την άποψή του για το ιδανικό της μη βίας και κυρίως για την αξία των κανόνων της δημοκρατίας που εξασφαλίζουν τη μη βία («Οι τοπικοί κανόνες της δημοκρατίας, που τόσο συχνά γίνονται αντικείμενο γλενασμού, εισήγαγαν για πρώτη φορά στην ιστορία τρόπους συμβίωσης που είχαν στόχο την επίλυση των κοινωνικών συγκρούσεων χωρίς τη χρήση βίας.»). Στη δεύτερη περίπτωση επικαλείται το έργο του Χέγκελ, για να υποστηρίξει την άποψή του ότι η ανθρώπινη ιστορία είναι κυρίως ιστορία συγκρούσεων («Η ιστορία του ανθρώπου είναι σε μεγάλο βαθμό ιστορία συγκρούσεων αδελφοκτόνων.»).

B3. α.

1. «... δεν ξεχνώ τη διδαχή του Καρλ Πόπερ ...»: **διδασκαλία**

2. «... γίνονται αντικείμενα γλενασμού ...»: **σαρκασμού, εμπαιγμού**

3. «... εισήγαγαν στην ιστορία τρόπους συμβίωσης ...»: **συνύπαρξης**

4. «... αυτός που μας αντιπολιτεύεται ...»: **αντιτάσσεται**

B 1. «... ο Χέγκελ χαρακτήρισε την Ιστορία ως “απέραντο σφαγείο” ...» : **συνυποδηλωτική** λειτουργία.

Σημασία: τόπος αλληλοσκοτωμών

2. «... η μικρή φλόγα της λογικής που φωτίζει την πορεία μας»: **συνυποδηλωτική** λειτουργία.

Σημασία: κατευθύνει

B4. α.

1. σύνθετη δομή προτάσεων που επιτυγχάνεται με τη χρήση υποτακτικού λόγου: «*Οι τυπικοί κανόνες της δημοκρατίας, που τόσο συχνά γίνονται αντικείμενο χλευασμού, εισήγαγαν για πρώτη φορά στην ιστορία τρόπους συμβίωσης που είχαν στόχο την επίλυση των κοινωνικών συγκρούσεων χωρίς τη χρήση βίας.*», «*Μόνον εκεί όπου οι κανόνες αυτοί γίνονται σεβαστοί, ο αντίπαλος δεν θεωρείται πλέον εχθρός που πρέπει να εξοντωθεί αλλά αυτός που μας αντιπολιτεύεται και αύριο μπορεί να πάρει τη θέση μας.*»

2. προφορικότητα στο ύφος: «*Θέλετε να δοκιμάσουμε να τις απαριθμήσουμε;*», «*Μπορούμε να τον διαψεύσουμε;*»

β. Η παρένθεση χρησιμοποιείται για να διευκρινιστεί ο όρος «αδελφότητα» μέσω της σύνδεσής του με τη Γαλλική επανάσταση, η οποία είχε ως κεντρικό σύνθημα το τρίπτυχο «Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφότητα». Έτσι αποφεύγεται η απόδοση διαφορετικού περιεχομένου στον όρο αυτό, ο οποίος μπορεί να αναφέρεται και σε διάφορους συλλόγους κοινωφελών και φιλανθρωπικών σκοπών με έντονη κοινωνική δράση.

γ. Η σύνταξη είναι ενεργητική. Στην παθητική σύνταξη θα γίνει: «*Μόνο από τη δημοκρατία επιτρέπεται η διαμόρφωση και η εξάπλωση των ειρηνικών επαναστάσεων.*»

Γ1. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο - ΤΙΤΛΟΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Ενέργειες με τις οποίες ο πολίτης κάνει πράξη τη δημοκρατία στην καθημερινότητά του:

- Ενεργός συμμετοχή στο δημόσιο βίο
- Χρήση του διαλόγου σε όλα τα επίπεδα κοινωνικής ζωής, απομάκρυνση από τον δογματισμό και την αδιαλλαξία
- Πολύπλευρη ενημέρωση για τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις
- Συμμετοχή στις εκλογικές διαδικασίες είτε ως ψηφοφόρος είτε ως υποψήφιος

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Δράσεις του σχολείου για τη διαμόρφωση ενεργών πολιτών με δημοκρατικό ήθος:

- Αναβάθμιση του ρόλου των μαθητικών κοινοτήτων, ενός θεσμού που εξοικειώνει τα παιδιά με τις δημοκρατικές διαδικασίες.
- Διαθεματικές εργασίες στο πλαίσιο των μαθημάτων της Πολιτικής Αγωγής, της Κοινωνιολογίας και της Έκθεσης με σκοπό την ανάδειξη της αξίας της κοινωνικής συνείδησης και της συλλογικής προσπάθειας για την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων και την ορθή λειτουργία της δημοκρατίας.
- Διάλογος μέσα στην τάξη με ελεύθερη έκφραση των απόψεων των μαθητών
- Δημιουργία εθελοντικών ομάδων με στόχο την προσφορά βοήθειας σε πολιτιστικό, φιλανθρωπικό ή οικολογικό επίπεδο.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων με σκοπό την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε κοινωνικά προβλήματα